

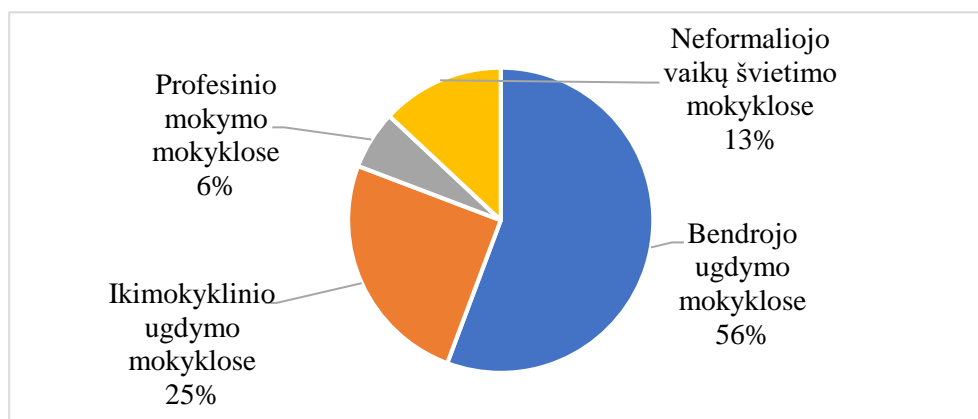
Skuodo rajono savivaldybė

Skuodo r. savivaldybės pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimą (toliau – PKT) vykdo viešoji įstaiga Skuodo informacijos centras (toliau – Centras)¹.

Švietimo valdymo informacinės sistemos (ŠVIS) duomenimis, 2021–2022 m. m. Skuodo r. savivaldybėje dirbo 313 pedagoginių darbuotojų, iš jų 171 (56 proc.) – bendrojo ugdymo, 81 (25 proc.) – ikimokyklinio ugdymo, 21 (6 proc.) – profesinio mokymo, 40 (13 proc.) – neformaliojo vaikų švietimo įstaigose (žr. 1 pav.).

1 pav. Daugiausia pedagoginių darbuotojų dirbo bendrojo ugdymo įstaigose

Pedagoginių darbuotojų skaičiaus pasiskirstymas pagal mokyklų tipus (procentais)



Atsižvelgdamas į Valstybinių ir savivaldybių mokyklų vadovų, jų pavaduotojų ugdymui, ugdymą organizuojančių skyrių vedėjų, mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų 2020–2022 m. kvalifikacijos tobulinimo prioritetus, 2022 m. Centras pagal mokyklų išreikštus poreikius rajono pedagogų bendruomenės nariams organizavo 14 ilgalaikių pedagogų kvalifikacijos tobulinimo programų (toliau – Programos), kuriose dalyvavo 486 pedagoginiai darbuotojai (kai kurie mokytojai dalyvavo keliuose Programose, žr. 1 lentelę). Palyginti su praėjusiais metais, matyti, kad savivaldybėje svarbiausias išliko tas pats prioritetas – *Kompetencijų tobulinimas įgyvendinant šiuolaikinį ugdymo / mokymo turinį*, skiriant daugiau dėmesio šioms kryptims: *Skaitymo gebėjimų ugdymas visose ugdymo srityse* ir *Skaitmeninio raštingumo tobulinimas*. Daugiau Programų 2022 m. vykdyta pagal prioritetą *Vadovavimo ir lyderystės ugdymo / mokymo procesui ir švietimo įstaigai kompetencijų tobulinimas*, skiriant daugiau dėmesio kryptiai *Mokyklos bendruomenės telkimas įgyvendinant įtraukties principą švietime*. 2021 m. pagal šį prioritetą vykdytos tik 2 Programos, jose dalyvavo 38 pedagogai, nevykdyta Programų lyderystės ugdymui ir mokymuisi kompetencijoms stiprinti.

1 lentelė. Daugiausia Programų vyko pagal prioritetus *Kompetencijų tobulinimas įgyvendinant šiuolaikinį ugdymo / mokymo turinį* ir *Vadovavimo ir lyderystės ugdymo / mokymo procesui ir švietimo įstaigai kompetencijų tobulinimas*

Vykdytų Programų ir dalyvių pasiskirstymas pagal prioritetus

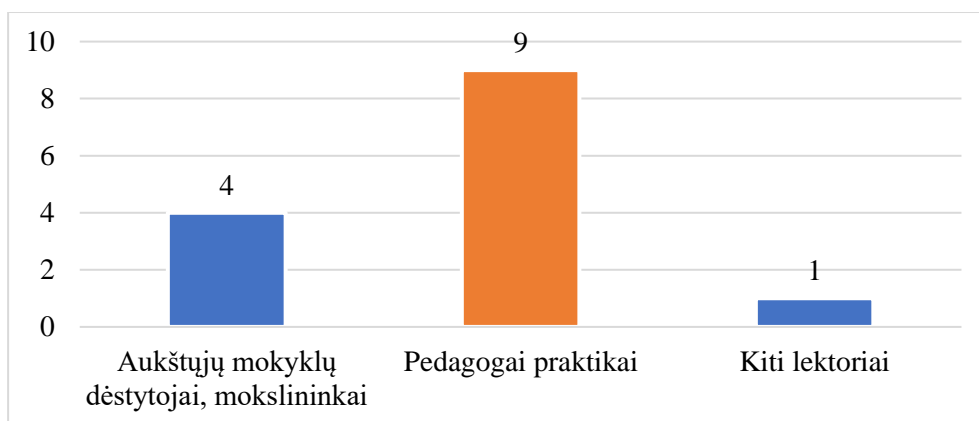
Prioritetas / prioriteto kryptys	Vykdytų Programų skaičius	Vykdytų Programų dalyvių skaičius
Kompetencijų tobulinimas įgyvendinant šiuolaikinį ugdymo / mokymo turinį	5	173

¹ Prieiga internete <https://www.infoskuodas.lt>.

Skaitmeninio raštingumo tobulinimas	2	67
I mokymąsi orientuotos vertinimo kultūros auginimas	1	27
Skaitymo gebėjimų ugdymas visose ugdymo srityse	2	79
Kompetencijų, reikalingų veiksmingai ugdyti skirtingų ugdymosi poreikių turinčius mokinius, tobulinimas	4	143
Mokinio skirtųjų suvokimas, atpažinimas ir panaudojimas siekiant jo pažangos	3	91
Bendradarbiavimo gebėjimų, reikalingų ugdyti ir teikti reikalingą švietimo pagalbą ir paslaugas, tobulinimas	1	52
Vadovavimo ir lyderystės ugdymo / mokymo procesui ir švietimo įstaigai kompetencijų tobulinimas	5	170
Lyderystės ugdymui ir mokymuisi stiprinimas	1	23
Gebėjimų priimti sprendimus, grįstus duomenimis, stiprinimas	–	–
Mokyklos bendruomenės telkimas įgyvendinant įtraukties principą švietime	4	147
Iš viso:	14	486

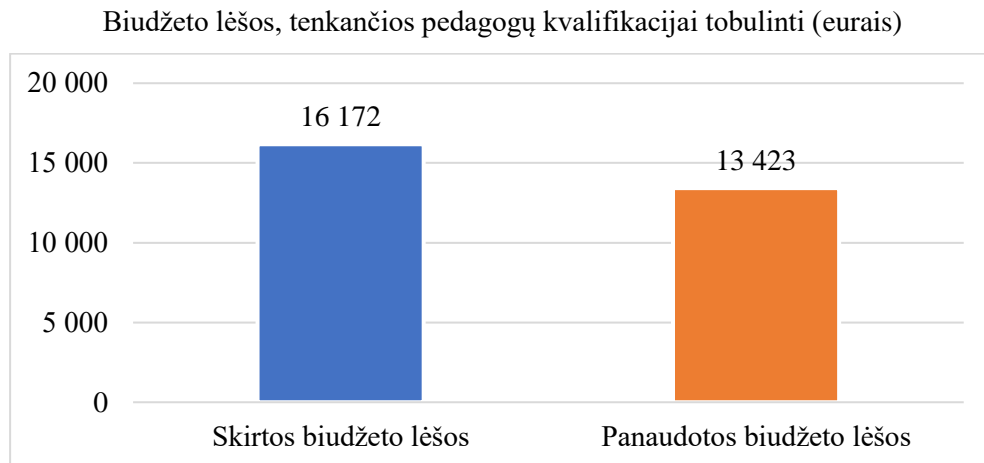
Rajono pedagogai, dalyvavę įgyvendinant Programas ir plėtoję savo profesines kompetencijas, turėjo galimybę mokytis su pedagogais praktikais, mokslininkais ir kitais lektoriais (žr. 2 pav.).

2 pav. Prioritetines kvalifikacijos tobulinimo Programas dažniausiai įgyvendino pedagogai praktikai



2022 m. savivaldybėje PKT panaudotos beveik visos tam skirtos lėšos (žr. 3 pav.). 2022 m. lėšų skirta panašiai kaip ir 2021 m., bet 2022 m. jų panaudota šiek tiek mažiau nei 2021 m. (89 proc.).

3 pav. Iš skirtų biudžeto lėšų mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių asmenų kvalifikacijai tobulinti panaudota 83 proc.



Kvalifikacijos tobulinimo galimybių užtikrinimas savivaldybėje

Apie Programas, kurias organizuoja ir siūlo Centras bei kiti paslaugų teikėjai, mokyklų bendruomenės informuojamos įvairiais sklaidos kanalais: švietimo įstaigų vadovų pasitarimuose, kurie vyksta kiekvieną mėnesį, elektroniniu paštu, metodinių būrelių sukurtose svetainėse, socialiniuose tinkluose. Į renginius mokytojai registruojasi elektroniniu paštu.

Centro interneto svetainės peržiūros 2023 m. vasario–gegužės mėn. duomenimis:

- kiekvieno mėnesio veiklos planai neskelbiami, o siunčiami tiesiai į mokyklas;
- kvalifikacijos tobulinimo Programų kataloge pateikiamos vykdytų Programų vertinimo suvestinės: renginio pavadinimas, data, dalyvių skaičius ir apklausos rezultatai (vidurkiai);
- skelbiamas akredituotų ir Neformaliojo švietimo programų registre (NŠPR) užregistruotų ilgalaikių Programų sąrašas; svetainės peržiūros metu pedagoginių darbuotojų 2023–2025 metų prioritetinės kvalifikacijos tobulinimo sritys, patvirtintos ŠMSM ministro 2022 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. V-1942, prie renginių nebuvo nurodytos;
- paskelbtas Skuodo informacijos centro organizuojamų kvalifikacijos tobulinimo renginių, skirtų pedagoginių darbuotojų, mokyklų vadovų, pagalbos mokiniui specialistų profesinių kompetencijų tobulinimui, tvarkos aprašas ir patarimai Programų rengėjams;
- Centras konsultuoja kvalifikacijos tobulinimo klausimais mokyklų bendruomenes, jaunus specialistus, rajono mokyklų metodinių tarybų narius;
- Centras koordinuoja metodinių būrelių veiklą, organizuoja keitimąsi gerąja patirtimi; sukauptas edukacinės patirties bankas.

2022 m. Centro veiklos išorinio vertinimo išvadose teigiama, kad Centras, planuodamas pedagogų kvalifikacijos tobulinimą, su kiekviena švietimo įstaiga aptaria PKT prioritetines sritis, kartu rengia Programas. Centrai rekomenduojama rengti ir vykdyti Programas, orientuotas į nacionalinius ir rajono pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo prioritetus. PKT renginiai organizuojami vadovaujantis Centro parengtu tvarkos aprašu, kuriame numatyti PKT renginių tikslai ir uždaviniai, apibrėžtos formos. Dėl galimybės dalyvauti mokymuose nuotoliniu būdu išaugo dalyvių skaičius. Centras rengia gerosios patirties seminarus, praktikumus, apskrituosius stalus, kasmet organizuojamos 2 metodinės konferencijos. Centro organizuojamuose gerosios patirties seminaruose nuotoliniu būdu dalyvauja ne tik Skuodo, bet ir aplinkinių rajonų švietimo įstaigų pedagogai (Šiaulių, Plungės, Klaipėdos r., Palangos, Kauno m.). Išvadose teigiama, kad nors Centras renka PKT renginių įgyvendinimo kokybės grįžtamąją informaciją, tačiau Programų veiksmingumas ir jų įtaka pedagogų darbo kokybei lieka nepamatuota, iš klientų gaunamos informacijos rinkimo ir apibendrinimo funkcijos patikėtos lektoriams. Būtų tikslinga su lektorais

susitarti dėl grįžtamojo ryšio apibendrinimo. Centrai rekomenduojama sistemiškai vertinti mokymų poreikį ir poveikį pedagogų profesiniam tobulėjimui.

PKT poveikis ugdymo kokybei

Centras, siekdamas savivaldybės lygmeniu pamatuoti PKT poveikį ugdymo kokybei, analizuoja švietimo įstaigų veiklos rezultatus, tikslingai planuoja pedagogų kvalifikacijos tobulinimą, bendradarbiauja su PKT vykdytojais, atsižvelgia į einamųjų metų PKT prioritetus, vykdo apklausas ir tyrimus. Dalykų metodiniuose būreliuose formalioju ir neformalioju būdu analizuojami mokymosi rezultatai, grįžtamasis ryšys, praktinis žinių pritaikymas pamokose. Tobulėjanti pamokos kokybė turi tiesioginį ryšį su mokinio individualia pažanga: mokiniai geba reflektuoti ir įsivertinti, kokybiškesnė pamoka ugdo kritinį mąstymą, gerina savivertę, mokiniai geba atlikti kūrybinius darbus ir tiriamąsias veiklas, susijusias su praktiniu pritaikymu. Centras įsivertina pedagogų kvalifikacijos tobulinimo poveikį mokyklų kaip organizacijų pažangai: aktyviai pradėtos naudoti virtualaus ugdymo(si) aplinkos (MS „Teams“, „eTest.lt“, EMA, „Eduka klasė“, mokymosi platforma „Office 365“), mokytojai geba tikslingiau pasirinkti įvairias virtualias mokymo(si) aplinkas, naudotis skaitmeniniais įrankiais, pagerėjo bendradarbiavimas tarp tėvų, mokytojų, mokinių, pagerėjo emocinis klimatas, trišaliuose pokalbiuose aptariami individualios pagalbos planai mokiniui. Dirbdama kaip viena ambicinga profesionalų komanda, mokykla kaip organizacija pasiekė aukštesnių rezultatų.

Rekomendacijos

Atsižvelgiant į pateiktus duomenis, siūloma:

- *rengti ir įgyvendinti* Programas, atliepančias 2023–2025 metų prioritetines kvalifikacijos tobulinimo sritis;
- *analizuoti* Programų grįžtamąjį ryšį, ištirti, koks buvo PKT poveikis mokinių pasiekimams ir pažangai, palyginti su ankstesniais metais, ir pateikti rezultatus;
- *teikti* konsultacines paslaugas pedagogų bendruomenei dėl atnaujinto ugdymo turinio įgyvendinimo;
- *stiprinti* bendradarbiavimo su artimesnėmis savivaldybėmis galimybes, siekiant sėkmingai įgyvendinti atnaujintą ugdymo turinį mokyklose.